

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Прийнято на засіданні
Вченої ради ОНТУ
від 14.06.2022 р. протокол №14,

Введено в дію наказом ректора
від 22.06.2022р. № 236-01

«Про введення в дію положень кафедри
Технології молока, олійно-жирових
продуктів та індустрії краси»

ПОЛОЖЕННЯ

про навчально-наукову лабораторію
Д-113 «Контролю якості та безпечності харчових продуктів»,
створену за сприяння Erasmus+ programme Capacity Building Ag-Lab
кафедри Технології молока, олійно-жирових продуктів та індустрії краси.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про навчально-наукову лабораторію Д-113 «Контролю якості та безпечності харчових продуктів» (далі Лабораторія) кафедри Технології молока, олійно-жирових продуктів та індустрії краси розроблене відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково – технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність» та інших нормативно - правових актів України та визначає основні завдання, права та організацію діяльності навчально-наукової лабораторії.

1.2. Навчально-наукова лабораторія Д-113 «Контролю якості та безпечності харчових продуктів» кафедри Технології молока, олійно-жирових продуктів та індустрії краси» (далі ТМОЖПтаК) є підрозділом, який створено у рамках міжнародного проекту Erasmus+ " Ag-Lab" за сприяння керівництва ОНТУ для організації та проведення навчально-наукових занять, під час яких магістрант, докторант, аспірант під керівництвом керівника особисто проводить експерименти (досліди) з метою розв'язання актуальних наукових проблем, забезпечення навчального процесу, вирішення важливих наукових завдань. практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою, та набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

1.3. Навчально-наукова лабораторія створюється, реорганізовується та

ліквідується на підставі рішення Вченої ради ОНТУ, яке вводиться в дію наказом ректора Університету та підпорядковується навчально-науковому технологічному інституту харчової промисловості ім. М.В.Ломоносова (далі ННТІХП ім. М.В.Ломоносова).

1.4. У своїй діяльності навчально-наукова Лабораторія керується нормативно-правовими актами України у галузі освіти та науки, Статутом ОНТУ, наказами ректора, розпорядженнями проректора з НП та НР і проректора з НР, рішеннями вчених рад ОНТУ та ННТІХП ім. М.В.Ломоносова, Методичної ради ОНТУ, розпорядженнями директора ННТІХП ім. М.В.Ломоносова та протокольними рішеннями Керівника кафедри ТМОЖПтаК, Положенням про кафедру ТМОЖПтаК, документацією системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ОНТУ та цим Положенням.

1.5. Зміни до Положення про Лабораторію вносяться у порядку, встановленому в ОНТУ.

1.6. Діяльність Лабораторії здійснюється відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять, розкладу екзаменів, графіків консультацій та затверджених завідувачем кафедри річних планів.

1.7. Планування, перерозподіл та контроль використання Лабораторії в цілях організації освітнього процесу виконується її керівником або особою, яка призначена в установленому порядку його заміщати.

1.8. Позааудиторна робота у Лабораторії здійснюється згідно з затвердженим графіком.

1.9. Документація Лабораторії складається з:

- методичних рекомендацій до виконання робіт у лабораторії;
- інструкцій з експлуатації обладнання лабораторії;
- посадових інструкцій співробітників лабораторії відповідно до штатного розпису;
- інструкцій з охорони праці та пожежної безпеки для працівників лабораторії, здобувачів, та інших осіб, які залучаються до робіт в лабораторії;
- журналів реєстрації інструктажів з питань охорони праці та пожежної безпеки;
- паспортів приміщень лабораторії та робочих місць;
- календарних планів лабораторних робіт, що затверджуються на навчальний рік за семестрами.

1.10. Усі матеріальні цінності Лабораторії, включно з обладнанням, пристроями, меблями, допоміжними засобами та матеріалами обліковуються в інвентарному описі встановленого зразка Керівником лабораторії, який є повністю відповідальним за їхнє збереження.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ

2.1. Навчально-наукова лабораторія створена з метою якісної підготовки здобувачів ступенів вищої освіти магістр, доктор філософії спеціальності 181. Харчові технології. Основними завданнями навчальної лабораторії є:

2.1.1. Сприяння підвищенню якості підготовки здобувачів та поглиблення й закріплення теоретичних знань шляхом їхнього практичного опрацювання в лабораторних умовах, формування практичних навичок, вмінь та ключових для відповідного фаху компетентностей.

2.1.2. Підготовка та проведення на високому науковому, методичному і технічному рівні лабораторних, практичних занять згідно з чинними робочими програмами дисциплін, закріплених за кафедрою.

2.1.3. Створення належних умов для підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників ОНТУ, інших закладів освіти та організацій.

2.1.4. Формування методичної бази кафедри для забезпечення освітнього процесу і самостійної роботи здобувачів.

2.1.5. Створення учасникам освітнього процесу безпечних умов праці та навчання відповідно до чинних законодавчих та нормативних актів.

2.1.6. Проведення лабораторних досліджень (випробувань) щодо оцінки різноманітних продуктів харчування за їх складом, безпечності та окремих показників харчових продуктів, якості сировини для виробництва продуктів харчування, діагностики хвороб тварин, репродуктивного матеріалу тварин,

2.1.7. Організація впровадження результатів досліджень і розробок у виробництво та навчальний процес;

2.1.8. Виконання оперативних завдань керівництва кафедри.

2.2. Інші завдання відповідно до завдань і мети кафедри.

3. ФУНКЦІЇ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ

3.1. Для виконання основних завдань Лабораторією виконуються такі функції:

3.1.1 Задля виконання завдання щодо сприяння підвищенню якості підготовки здобувачів навчальною лабораторією реалізуються наступні функції:

- організація освітньої діяльності Лабораторії на засадах академічної доброчесності;

- участь у процесах забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності відповідно до Статуту ОНТУ;

- участь в організації та здійсненні співробітництва з установами та організаціями за напрямками діяльності кафедри ТМОЖПтаІК,;

- участь в удосконаленні системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ОНТУ в рамках процесів, які реалізуються на рівні кафедри та Лабораторії;

- забезпечення використання сучасних технічних засобів і обладнання та новітніх технологій навчання для викладачів та здобувачів;

- залучення здобувачів до практичної діяльності в навчальних та наукових проектах кафедри;

- організація позааудиторної, самостійної роботи здобувачів денної та заочної форм навчання з метою розвитку творчих та дослідницьких здібностей

здобувачів;

- планування діяльності Лабораторії, своєчасне та якісне виконання планів, своєчасне складання звітної документації всіх рівнів та представлення її на вимогу в установленому порядку;

- обґрунтування та ініціювання процедури придбання обладнання, матеріалів тощо, а також оформлення службових записок з метою оновлення матеріально-технічної бази навчальної лабораторії.

3.1.2. Задля виконання завдання щодо підготовки та проведення лабораторних та практичних занять з дисциплін кафедри на високому науковому, методичному і технічному рівні виконуються такі функції:

- розробка спільно з провідними викладачами кафедри методики проведення лабораторних та практичних занять відповідно до робочого навчального плану та робочих програм з дисциплін;

- організація та проведення заходів щодо впровадження інноваційних освітніх технологій в усі види навчальних занять, які проводяться на кафедрі;

- проведення (супровід) відповідно до розкладу навчального процесу та графіків позааудиторної роботи здобувачів.

3.1.3. Задля виконання завдання щодо створення належних та ефективних умов для підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників та інших категорій працівників на рівні навчальної лабораторії виконуються наступні функції:

- проведення метрологічної атестації та перевірки контрольно-виміральної апаратури;

- створення сприятливих умов науково-педагогічним працівникам, аспірантам і здобувачами вищої освіти для виконання робіт відповідно до індивідуальних планів щодо підвищення кваліфікації (стажування).

3.1.4. З метою виконання завдання щодо формування методичної бази забезпечення освітнього процесу і самостійної роботи здобувачів кафедри на рівні Лабораторії виконуються наступні функції:

- організація обліку навчально-методичного забезпечення дисциплін кафедри;

- створення та організація роботи кафедральної бібліотеки навчально-методичної літератури, зокрема електронної;

- сприяння науково-педагогічним працівникам кафедри у розміщенні в репозитарії ОНТУ навчально-методичних матеріалів, що є складовими навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін кафедри та проведення поточного аналізу щодо їх актуальності та наявності у повному обсязі відповідно до вимог нормативної бази ОНТУ;

3.1.5. Для виконання завдання щодо створення безпечних умов праці учасникам освітнього процесу на рівні Лабораторії виконуються наступні функції:

- організація в Лабораторії сприятливих умов для безпечного проведення лабораторних та практичних занять, контроль за дотриманням вимог з охорони

праці, пожежної безпеки та ін.;

- розробка та узгодження інструкцій з охорони праці відповідно до встановлених в ОНТУ вимог;

- проведення інструктажів з охорони праці із здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками кафедри, а також з особами, які проходять підвищення кваліфікації (стажування) на кафедрі (Лабораторії);

- організація контролю за навчальною лабораторією (відкриття-закриття приміщень, контроль за зберіганням тощо).

3.1.6. Задля виконання оперативних завдань Керівника кафедри на рівні Лабораторії реалізуються наступні функції:

- участь співробітників Лабораторії кафедри у засіданнях кафедри;
- виконання поточних завдань Керівника кафедри, в межах основних завдань та функцій Лабораторії.

4. ОBOB'ЯЗКИ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ

4.1. Забезпечення належних умов освітньої діяльності:

- забезпечення здобувачів необхідними приладами, хімічними реактивами, посудом;

- створення на робочих місцях безпечних умов праці відповідно до вимог чинного законодавства України.

4.2. Підтримка у робочому стані, ремонт та оновлення обладнання, приладів, стендів тощо.

5. КЕРІВНИЦТВО НАВЧАЛЬНОЇ-НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ

5.1. Керівник лабораторії несе персональну відповідальність за виконання покладених на навчальну лабораторію завдань і функцій.

5.2. Керівник лабораторії є відповідальним за безпечний стан робочих місць, обладнання, приладів, інструментів, інвентарю тощо.

5.3. Контролює дотримання безпечних і нешкідливих умов проведення освітнього процесу на кафедрі.

5.4. Не допускає до проведення лабораторних занять або практичних робіт здобувачів освіти та працівників ОНТУ без належного спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту.

5.5. Дозволяє використання у Лабораторії обладнання, що передбачено типовими переліками, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

5.6. Вимагає у встановленому порядку забезпечення спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту здобувачів освіти та працівників закладу освіти.

5.7. При настанні під час освітнього процесу нещасного випадку вживає заходів, передбачених Положенням про порядок розслідування нещасних випадків.

5.8. Розробляє і переглядає (один раз на 5 років) інструкції з охорони праці та безпеки життєдіяльності під час проведення освітнього процесу у

Лабораторії.

5.9. Бере участь у розробці окремого розділу з охорони праці, безпеки життєдіяльності колективного договору.

5.10. Керівник лабораторії повинен знати:

- методи проведення досліджень, що проводяться в Лабораторії;
- обладнання лабораторій, правила його експлуатації;
- правила приготування, розміщення та зберігання хімічних реактивів (у разі їх використання);
- правила безпеки та гігієни праці, охорони навколишнього середовища.

5.11. Керівник лабораторії повинен вміти надавати домедичну допомогу.

5.12. Керівник лабораторії повинен виконувати завдання та обов'язки відповідної посадової інструкції.

5.13. Контроль за діяльністю керівника лабораторії здійснює завідувач кафедри ТМОЖПтаІК.

6. ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

6.1. Лабораторія має право вносити на розгляд керівництва ОНТУ пропозиції щодо поліпшення її діяльності.

6.2. Має право на забезпечення необхідним обладнанням, хімічними реактивами та посудом, засобами протипожежної безпеки.

6.3. Має право на проведення планово-запобіжних ремонтів.

7. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

7.1. Навчально-наукова лабораторія розміщується на закріплених наказом ректора за нею площах (приміщеннях) університету.

7.2. Закріплені за навчальною лабораторією майно та приміщення є складовою частиною власності ОНТУ; вони не можуть бути вилучені або передані іншим підрозділам.

7.3. Приміщення лабораторій повинні мати природне та штучне освітлення, бути світлими, теплими і сухими. Обладнання, інструменти, колір фарбування стін добираються відповідно до вимог ергономіки з використанням сигнальних кольорів і законів безпеки.

7.4. Навчально-наукова лабораторія для виконання лабораторних робіт, які здійснюються відповідно до характеру діяльності навчальної-наукової лабораторії облаштована: навчально-наочними приладами, комп'ютерною технікою, постійними та змінними навчально - інформаційними стендами, обладнанням загального призначення (холодильник, холодильна шафа глибокої заморозки, секційними шафами для збереження приладів, посуду, інструментів та навчально-наочного обладнання) та спеціальним обладнанням, тощо імуноферментний аналізатор, промивач планшет для ІФА-аналізу, термостат для планшет, мікроскоп, рН-метр, десинтометр .

7.5. Приміщення навчальної-наукової лабораторії повинні мати:

- куточки з охорони праці та пожежної безпеки;
- аптечки з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги;
- первинні засоби пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки.

7.6. Заборонено використання приміщень навчальної лабораторії, її обладнання та навчально-методичного забезпечення в цілях, не передбачених організаційною документацією ОНТУ.

7.7. Проведення лабораторних робіт дозволяється здобувачам тільки у присутності викладача або працівника кафедри.

7.8. Навчально-методичне забезпечення навчальної-наукової лабораторії складається з:

- методичних рекомендацій для виконання лабораторних робіт, дослідів, спостережень, практикумів;
- довідникової і нормативно-технічної літератури;
- інших навчально-методичних матеріалів (стендів, макетів тощо).

8. ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

8.1. У процесі здійснення своїх функцій навчально-наукова лабораторія взаємодіє з наступними структурними підрозділами ОНТУ:

- з навчально-науковими інститутами, факультетами, кафедрами ОНТУ – з питань планування та реалізації освітнього процесу;

- з Навчальним центром організації освітнього процесу – з питань планування, проведення освітнього процесу та контролю результатів набутих знань та вмінь здобувачами вищої освіти; навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та його документального забезпечення;

- з структурними підрозділами, які відповідальні за інноваційні проекти освіти та здійснюють моніторинг якості вищої освіти. Задля участі кафедри та навчальної лабораторії у національних та міжнародних програмах (проектах) та впровадження інструментів гарантії якості вищої освіти та освітньої діяльності;

- з адміністративно-господарськими відділами та службами – з питань забезпечення відповідних умов для проведення освітньої діяльності навчальної лабораторії;

- з науково-технічною бібліотекою – з питань забезпечення освітнього процесу навчально-методичною літературою;

- з планово-фінансовим відділом, фінансово-бухгалтерською службою – з фінансових питань, що стосуються діяльності навчальної лабораторії; з питань оплати праці співробітників; з питань зберігання, переміщення та списання обладнання та інших матеріальних цінностей; матеріально-технічного забезпечення тощо;

- з іншими структурними підрозділами ОНТУ, які беруть участь у реалізації основних завдань навчальної лабораторії.

8.2. Порядок співробітництва навчальної лабораторії зі сторонніми організаціями визначається навчальними планами підготовки здобувачів вищої освіти, договорами про співпрацю тощо, а також характером та обсягом наукової роботи кафедри.

9. ОХОРОНА ПРАЦІ

9.1. Навчально-наукова лабораторія відповідає за створення та забезпечення безпечних і нешкідливих умов освітнього процесу на кафедрі.

Завідувачка кафедри ТМОЖПтіК

Наталія ТКАЧЕНКО

Погоджено:

Проректор з НП та НР

Федір ТРИШИН

Директор НЦООП

Надія ДЕЦ

Декан факультету ТтаТХПіПБ

Тетяна ШАРАХМАТОВА

Начальник юридичного відділу

Тетяна КРАВЧЕНКО